

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC835

Zaaknummer Klachtencommissie 2015W1592 (2)

datum uitspraak 01/06/2017

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken,
advocaat te Leiden,

te voldoen door:

het Aartsbisdom Utrecht,
gevestigd te Utrecht,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 7 september 2016, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 30 juni 2016 met zaaknummer 2015W1592 (2), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 5 juli 2016, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 22 november 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Namens verzoekster is de schade schriftelijk onderbouwd bij brief d.d. 25 april 2017, opgesteld door mr. Van Duynveveldt. Verweerder heeft bij brief d.d. 3 mei 2017 daarop gereageerd.

Bij mail van 10 mei 2017 heeft de Secretaris van de Compensatiecommissie aan mr. Van Duyneveldt gevraagd inlichtingen te verschaffen over een door verzoekster via het Schadefonds Geweldsmisdrijven (Tijdelijke Regeling) ontvangen financiële compensatie. Bij mailbericht van 28 mei 2017 heeft mr. Van Duyneveldt geantwoord en de brief d.d. 4 mei 2016 van het Schadefonds Geweldsmisdrijven overgelegd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster is het op één na oudste kind in een gezin met zeven kinderen. Haar vader was in de oorlog omgekomen en haar moeder overleed toen zij [leeftijd] jaar was. Aanvankelijk is zij ondergebracht bij familieleden, maar na enkele weken is zij door de Raad voor de Kinderbescherming naar [instelling] in [plaats] gebracht. Op haar [leeftijd] jaar heeft zij [instelling] verlaten.

Verzoekster is in [jaar] op [instelling] eenmalig seksueel misbruikt door wijlen [naam] (hierna: [naam]), die van [jaar] tot [jaar] rector was van [instelling]. De meisjes, zo ook verzoekster, moesten om beurten de kapel schoonmaken die in de tuin bij [instelling] was gelegen. Toen het de beurt van verzoekster was, stond [naam] toe te kijken en gaf hij haar aanwijzingen. Vervolgens nodigde hij haar uit om mee te gaan naar de ruimte achter het altaar, waar hij zich verkleedde voor de mis [de CC begrijpt dat de sacristie wordt bedoeld]. Hij ging met haar zitten op een bank en duwde haar naar achteren en zei dat ze iets gingen doen wat zij fijn zou vinden. Vervolgens heeft hij haar verkracht. Zij heeft hard gegild, maar niemand kon haar horen. Na afloop zat verzoekster onder het bloed. Verzoekster is vervolgens terug gerend naar de zuster en heeft het hen verteld, maar zij geloofden haar niet en zeiden dat ze haar menstruatie had en loog. Verzoekster was ten tijde van het seksueel misbruik jaar zeventien jaar oud.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de Klachtencommissie.

3.2 Gelet op het jégens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 4, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gerede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 4.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 22 november 2016 is namens verzoekster bij brief van 25 april 2017 (opgesteld door mr. Van Duyneveldt) de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Een verklaring van [naam] (verbonden aan [GGZ-instelling]) is nagezonden. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster is door het seksueel misbruik beschadigd geraakt in haar ontwikkeling. Zij heeft [instelling] zonder opleiding verlaten en heeft tot circa haar [leeftijd] levensjaar [werkzaamheden] in [bedrijven] verricht. Zij was door hetgeen haar was aangedaan niet in staat om zich te concentreren en een opleiding te volgen. Daardoor heeft ze nooit beter betaald werk kunnen doen. Door haar aan het seksueel misbruik gerelateerde problemen heeft zij zich gedurende haar werkzame periode veelvuldig ziek moeten melden. Zodoende verloor zij vaak haar baan en moest zij weer van werkgever wisselen. Na haar [leeftijd] jaar heeft zij niet meer kunnen werken.

Ook in haar privéleven heeft het seksueel misbruik zijn sporen nagelaten. Zij is twee keer ongelukkig gehuwd geweest, mede omdat zij werd mishandeld. In haar derde relatie met haar partner, die helaas is overleden, was zij wel gelukkig en kon zij haar verhaal kwijt.

Zij heeft haar leven gekampt met herbelevingen, angsten en spanningen. Pas vrij recent heeft zij daar behandeling voor ondergaan en heeft zij het misbruik met haar behandelaars kunnen bespreken.

In de hypothetische situatie waarin zij niet zou zijn misbruikt, zou zij wellicht een opleiding hebben kunnen volgen, maar in ieder geval had zij dan aaneengesloten kunnen blijven werken als [functie] en wellicht carrière kunnen maken in [branche]. Door het seksueel misbruik heeft zij substantiële vermogensschade geleden, bestaande uit verlies aan inkomsten en misgelopen pensioenopbouw. Zij wenst aanspraak te maken op de maximaal te adviseren compensatie binnen categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 3 mei 2017 gereageerd en -kort samengevat- te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van haar vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Verzoekster heeft verklaringen overgelegd van aan [GGZ-instelling] verbonden psychotherapeuten (de verklaring d.d. 10 april 2017 van [naam] gericht aan de mr. Van Duyneveldt en de verklaring d.d. 13 januari 2016 van [naam] gericht aan het Schadefonds Geweldsmisdrijven). Daaruit blijkt dat verzoekster kampt met angstklachten en herbelevingen die in verband staan met het seksueel misbruik én het fysiek geweld dat haar in haar jeugd in [instelling] is aangedaan. Ook kampt zij met problemen door pesterijen van een buurvrouw. Zij heeft een Posttraumatische Stressstoornis en ondergaat behandeling. Het is, aldus de Compensatiecommissie, goed denkbaar dat verzoekster in haar leven een betere inkomenspositie zou hebben kunnen verwerven indien zij niet seksueel zou zijn misbruikt en niet door haar thuissituatie in [instelling] had moeten verblijven.

De Compensatiecommissie is desalniettemin van oordeel dat niet zonder gerede twijfel aannemelijk is geworden dat verzoekster substantiële schade heeft geleden die veroorzaakt is door het onderhavige seksueel misbruik dat haar door [naam] is aangedaan. Dit brengt met zich dat een indeling in categorie 5 - gelet op de daartoe gestelde eisen in de Compensatieregeling - niet aan de orde kan zijn. Er konden immers geen bewijsstukken worden overgelegd die verzoeksters kortdurende werkverleden en bijbehorende inkomsten ondersteunen. Bovendien is ter zitting van de Klachtencommissie verklaard dat verzoekster lang een eigen bedrijf/[bedrijf] had om [functies] op te leiden, dat zij erg hard werkte, ook wel s' avonds. Evenmin is inzichtelijk gemaakt welk type onderwijs verzoekster tot haar [leeftijd] jaar (voordat haar moeder overleed) reeds had genoten. Voorts zijn geen medische stukken uit een verder verleden overgelegd. De wel overgelegde verklaringen van [GGZ-instelling] - die niet worden ondersteund door andere bewijsstukken en deels ook verwijzen naar fysiek geweld waarover de Compensatiecommissie niet bevoegd is te adviseren - bieden in het licht van voorgaande niet voldoende grond om zonder gerede twijfel te kunnen concluderen dat de gestelde vermogensschade zonder gerede twijfel voortkomt uit het haar destijds door [naam] aangedaan seksueel misbruik.

De Compensatiecommissie wenst met het hiervoor gestelde op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die dit misbruik voor verzoekster heeft en heeft gehad. Zij hecht er nadrukkelijk aan op te merken dat zij zich rekenschap geeft van het verzoekster op een kwetsbare leeftijd en een in kwetsbare omstandigheid aangedaan ernstig seksueel misbruik.

4.7 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om binnen categorie 4 het vaststaande bedrag van €25.000,-- aan verzoekster te betalen, zij het met inachtneming van de onder 4.8 vermelde verrekening.

4.8 *Bedrag en samenloop Schadefonds* Uit de brief van het Schadefonds d.d. 4 mei 2016 blijkt dat verzoekster wegens seksueel misbruik dat haar in [instelling] is aangedaan door anderen dan [naam] (niet vallend onder de verantwoordelijkheid van verweerder) een betaling van €6.000,-- heeft ontvangen van het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna: Schadefonds) op basis van de 'Tijdelijke regeling uitkeringen seksueel misbruik minderjarigen in instellingen en pleeggezinnen' (hierna: TR).

In dit kader merkt de Compensatiecommissie het volgende op. De Compensatieregeling is gebaseerd op het uitgangspunt dat ieder slachtoffer aanspraak heeft op één vergoeding voor seksueel misbruik dat een slachtoffer is aangedaan binnen R.-K. instellingen in Nederland en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-- ongeacht het feit of het slachtoffer door één of door meerdere daders seksueel is misbruikt, ongeacht de vraag of de meerdere daders verbonden zijn aan dezelfde of aan verschillende R.K.-instellingen en - tot slot- ongeacht het feit of vergoedingen zijn of zullen worden verkregen via meerdere afzonderlijke trajecten (zoals in het onderhavige geval via het Schadefonds) of alleen via de procedure bij de Compensatiecommissie.

De Compensatiecommissie ziet geen grond voor de situatie dat een slachtoffer dat via meerdere trajecten een vergoeding heeft gekregen in financieel opzicht beter af is dan een slachtoffer dat alleen via één traject een vergoeding heeft gekregen. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de - gezien de aard van het misbruik - van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van slachtoffers.

Op grond van het hiervoor vermelde en in samenhang met artikel 4 van de Compensatieregeling alsmede teneinde te komen tot een praktische afwikkeling dient het door verzoekster reeds van het Schadefonds ontvangen bedrag in mindering te worden gebracht op het door de Compensatiecommissie te adviseren bedrag. Dit betekent dat in dit concrete geval aan verweerder geadviseerd zal worden om verzoekster een bedrag van €19.000,-- te betalen (zodat verzoekster tezamen met de reeds via het Schadefonds ontvangen €6.000,--) €25.000,-- zal hebben ontvangen. Ten overvloede zij vermeld dat de Compensatiecommissie in het onderhavige geval - anders dan in de zaak 2016CC767 - geen aanleiding ziet om verweerder te adviseren om €6.000,-- aan het Schadefonds te betalen, omdat verweerder niet verantwoordelijk is voor het seksueel misbruik dat verzoekster onder verantwoordelijkheid van een andere de R.K.-instelling is aangedaan en waarvoor zij een bedrag van €6.000,-- van het Schadefonds heeft ontvangen. Een terugbetaling aan het Schadefonds zou wel passend zijn geweest indien die andere R.K.-instelling partij zou zijn geweest in deze compensatieprocedure en bewijs in de zin van artikel 7 van de Compensatiecommissie zou zijn overgelegd van het desbetreffende andere seksueel misbruik. In dat geval zou het passend zijn geweest om die andere R.K.-instelling te adviseren de €6.000,-- aan het Schadefonds terug te betalen. Aangezien het Schadefonds alleen uitkeert indien een slachtoffer niet reeds elders een vergoeding heeft verkregen en de vergoedingen worden opgebracht uit belastinggeld, kent de TR namelijk een regeling dat ontvangen bedragen moeten worden terugbetaald aan het Schadefonds zodra het desbetreffende slachtoffer elders alsnog een vergoeding heeft verkregen ter zake van datzelfde seksueel misbruik.

4.9 Verzoekster heeft een nota ter hoogte van €2.329,25 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 4 en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 4 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoekster een bedrag van €19.000,-- (€25.000,-- verminderd met de ontvangen compensatie van 6.000,-- te betalen alsmede
- aan de advocaat van verzoekster ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.500,-- inclusief kantoorkosten en BTW te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 01/06/2017 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter